

Slovenský historický ústav v Ríme

Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Správa o činnosti a výsledku rozboru hospodárenia

Slovenského historického ústavu v Ríme

k 31. 12. 2016

Bratislava február 2017

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

1.1 Identifikačné údaje

1.2 Vedecká rada a Rada ústavu

2. HLAVNÉ ÚLOHY SHÚR

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

4. POSLANIE A ČINNOSŤ SHÚR

4.1 Výskumné projekty SHÚR

4.2 Vydavateľská činnosť SHÚR

4.3 Vedecké podujatia SHÚR

4.4 Vedecká spolupráca v Ríme

4.5 Knižnica a archív SHÚR

4.6 Spolupráca s MŠVV a Š SR

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1 Rozpočtové opatrenia

5.2 Plnenie príjmov

5.3 Čerpanie výdavkov

6. Pohľadávky a záväzky organizácie

7. Fondy

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

1.1 Identifikačné údaje

Názov:	Slovenský historický ústav v Ríme
Forma hospodárenia:	rozpočtová organizácia štátu
Sídlo:	Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava
Zriadený:	zákonom č. 116/2013 Z. z. z 30. apríla 2013

Slovenský historický ústav v Ríme (ďalej SHÚR) je samostatnou rozpočtovou organizáciou štátu, ktorá je napojená finančnými vzťahmi na rozpočet Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Slovenský historický ústav v Ríme bol zriadený na základe Zákona NR SR č. 116/2013 Z. z., ktorý vstúpil do platnosti 1. januára 2014. Fakticky začal fungovať k 1. marcu 2014, kedy jeho vedenie prevzala prvá riaditeľka, zvolená na ustanovujúcom zasadnutí Vedeckej rady SHÚR dňa 17. februára 2014.

1.2 Vedecká rada a Rada ústavu

V zmysle zákona č. 116/2013 Z. z. Vedecká rada SHÚR (ďalej iba VR) stanovuje, garantuje a kontroluje odborné a vedecké smerovanie ústavu. Vedeckú radu tvorí deväť odborníkov z odborov histórie, archeológie, práva, dejín staroveku, stredoveku, moderných a cirkevných dejín, archívnictva či knihovníctva, ktorých vymenoval ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu spomedzi kandidátov navrhnutých ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, ministrom kultúry Slovenskej republiky, predsedom Slovenskej akadémie vied a dekanmi filozofických fakúlt so sídlom na území Slovenskej republiky.

Zloženie VR v prvom polroku 2016:

prof. PhDr. *Marta Dobrotková*, CSc. dekanka Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, profesorka katedry histórie;

doc. PhDr. *Martin Hetényi*, PhD., riaditeľ Ústavu pre výskum kultúrneho dedičstva sv. Cyrila a Metoda pri Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína filozofa v Nitre;
prof. PhDr. *Ján Lukačka*, CSc., profesor v odbore slovenské dejiny na katedre slovenských dejín Filozofickej fakulty UK v Bratislave, predseda Vedeckej rady SHÚR;
PhDr. *Peter Olexák*, PhD., vysokoškolský pedagóg na katedre histórie Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku;
PhDr. *Lenka Pavlíková*, riaditeľka Štátneho archívu v Bratislave;
PhDr. *Matej Ruttkay*, CSc. riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre;
doc. PhDr. *František Šimon*, CSc., vysokoškolský pedagóg v odbore klasickej filológie, Filozofická fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach;
PhDr. *Pavol Šimunič*, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
Mgr. *Stanislav Vallo*, zástupca MZV, t.č. veľvyslanec SR v Bruseli.

VR sa v roku 2016 zišla dvakrát, a to 29. februára 2016 a 21. novembra 2016. Na zasadnutí dňa 29. februára 2016 VR prerokovala a schválila Správu o činnosti SHÚR za rok 2015, prerokovala a schválila účtovnú závierku, prerokovala a vyjadrila súhlas s návrhom rozpočtu na rok 2016 a prerokovala žiadosti o udelenie výskumných podpôr SHÚR a vybrala výskumných spolupracovníkov, ktorí v priebehu roku 2016 budú resp. medzičasom už boli vyslaní na výskum do Ríma resp. Talianska a Vatikánu. Na zasadnutí dňa 21. novembra 2016 VR schválila prerokovala a schválila Predbežnú správu o činnosti za rok 2016 a prerokovala aktuálne otázky súvisiace s ďalším fungovaním SHÚR.

Rada ústavu pozostáva z riaditeľky ústavu ako štatutára SHÚR, z riaditeľa Slovenského inštitútu v Ríme a napokon tajomníka SHÚR, menovaného riaditeľom.

Zloženie Rady ústavu bolo v prvom polroku 2016 nasledovné:

prof. Dr. phil. Emília Hrabovec – predsedníčka

doc. Peter Dvorský – riaditeľ Slovenského inštitútu v Ríme

Mgr. Pavol Demjanič – tajomník SHÚR.

2. HLAVNÉ ÚLOHY SHÚR

V súlade so zákonom č. 116/2013 Z. z. zabezpečuje SHÚR vo svojej činnosti dve hlavné úlohy: vedeckovýskumnú činnosť a prezentáciu výsledkov výskumu národnej a medzinárodnej vedeckej komunite. V rámci vedeckého výskumu sa zameriava najmä na výskum slovacík uložených v archívoch Talianskej republiky, Vatikánu, Republiky San Maríno a Zvrchovaného rádu maltézskeho rytierov, v knižniciach, galériách a múzeách na území uvedených subjektov. Tento výskum vykonáva prostredníctvom výskumných spolupracovníkov, ktorých vyberá Vedecká rada SHÚR na základe podaných žiadostí a ústav vysielajú na výskumné pobyty do Talianska a Vatikánu. Obsahovo sa ťažiská výskumu SHÚR sústreďujú na štyri výskumné okruhy:

1. Veľkomoravské obdobie, cyrilo-metodská misia a cyrilo-metodské dedičstvo;
2. Slováci v Uhorsku, slovenský podiel na uhorskom štáte;
3. Vývoj slovenského národného povedomia a slovenskej národno-štátnej identity;
4. Dejiny Slovenska a Slovákov v 20. storočí vo svetle vatikánskych a talianskych archívov.

Výsledky výskumov prezentuje SHÚR medzinárodnej vedeckej komunite predovšetkým vydávaním vlastného cudzojazyčného vedeckého časopisu *Slovak Studies*, *Rivista dell'Istituto Storico Slovacco di Roma*, ilustrovaného spravodaja *Bollettino dell'Istituto Storico Slovacco di Roma* a organizáciou vedeckých konferencií a iných vedeckých podujatí v Ríme resp. v Taliansku, vo Vatikáne poľahky inde, a to samostatne alebo v spolupráci s inými partnerskými vedeckými inštitúciami.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

Slovenský historický ústav v Ríme nemá s MŠVVaŠ SR na rok 2015 uzatvorený kontrakt.

4. POSLANIE A ČINNOSŤ SHÚR

4.1 Výskumné projekty SHÚR

V rámci svojho vedeckovýskumného poslania zverejnil SHÚR v sledovanom období jednu výzvu na udelenie výskumných podpôr na historický výskum v Ríme a Vatikáne resp. na území Talianskej republiky. Na výzvu, ktorá bola publikovaná v decembri 2015 a bežala do 30. januára 2016, si podalo žiadosť 22 uchádzačov. Po posúdení kvality predložených projektov a odbornej pripravenosti žiadateľov bádať vo vatikánskom a talianskom prostredí Vedecká rada na svojom zasadnutí 29. februára 2016 rozhodla udeliť výskumné podpory pätnástim projektom z rôznych historických disciplín. Z toho štrnástim uchádzačom (Viere Bartkovej, Eve Frimmovej, Martinovi Homzovi, Pavlovi Jakubčinovi, Petrovi Jašekovi, Miroslavovi Kamenickému, Beáte Katrebovej Blehovej, Eve Specogni Kotláríkovej, Robertovi G. Marettovi, Ivanovi A. Petranskému, Alene Piatrovej, Petrovi Slepčanovi, Igorovi Strniskovi, Jánovi Štefánicovi a Svoradovi Zavorskému) udelila výskumnú podporu na výskumný pobyt v dĺžke 14 dní; a jednému uchádzačovi (Jozef Špilka), ktorý si podal projekt na ťažiskovú tému slovensko-talianskych vzťahov v 20. storočí, na výskumný pobyt v dĺžke dvoch mesiacov. Jedna výskumníčka boli prevzatá z minulého roka, a to PhDr. Bohumila Ferenčuhová, DrSc., ktorá v roku 2015 z vážnych dôvodov nemohla nastúpiť na výskumný pobyt v Ríme.

V roku 2016 absolvovali výskumné pobyty v Ríme nasledovní slovenskí vedci:

Mgr. Viera Bartková, PhD.

Umelci zo Slovenska v dokumentoch „Tabularium Vicariatus Urbis“ (Archivio Storico Diocesano di Roma, Archivio Storico del Vicariato di Roma) a v rímskych dobových periodikách 1. tretiny 19. storočia

Z umelcov pochádzajúcich zo Slovenska dosiahol najvýznamnejšie miesto v medzinárodnej komunite cudzincov v Ríme Eduard Spiro z Bratislavy. Maliara podporoval veľvyslanec monarchie Anton Apponyi, vďaka ktorému pôsobil od roku 1821 v Miláne a potom až do roku 1830 v Ríme. Na jeseň v roku 1821 vznikli dva listy, ktoré oznamovali príchod Spira do Ríma a odporúčali maliara do pozornosti významným predstaviteľom umenia a kultúry klasicizmu vo Večnom meste. Milánsky maliar Gioacchino Serangeli odporučil Spira dánskemu sochárovi Bertelovi Thorvaldsenovi, spisovateľ a lingvista gróf Giulio Perticari zase archeológovi a kritikovi umenia Giuseppemu Tambronimu. Klasicistický štýl Spirových diel a podpora významných osobností otvorili maliarovi dvere do oficiálnych kruhov rímskej umeleckej scény. Okrem toho, že participoval na dobových výstavách a aktivitách umelcov, ktoré viedli k vzniku Spoločnosti milovníkov a podporovateľov umenia

(*Società degli Amatori e Cultori delle Belle Arti*) v roku 1829, jeho dielam bolo venovaných niekoľko článkov v najvýznamnejšom rímskom periodiku *Giornale Arcadico di scienze, lettere ed arti* (1824, 1829).

Iným umelcom, ktorý si vyslúžil pozornosť rímskych médií bol Karol Marko st. z Levoče. Marko prišiel do Ríma takmer o desaťročie neskôr ako Spiro a vystavoval na výstavách „Spoločnosti“. V roku 1835 Augusto Benvenuti v článku pre *Il Tiberino*, rímskom periodiku venovanom krásnym umeniam, ocenil na vystavených obrazoch Marka „pôvabné a šťavnaté farby, ale trochu disharmonické kvôli nedostatku vzdušnej perspektívy“. Marko sa v roku 1838 presťahoval do Pisy, neskôr do Florencie, ale naďalej vystavoval na výstavách spomenutej spoločnosti.

Výstavné katalógy a články v periodikách patria k významným zdrojom informácií o pobyte umelcov zo Slovenska spolu s dobovými zoznamami umelcov a remeselníkov, ktoré vznikali pre potreby trhu s umením. Nevýhodou zoznamov však bola dlhá „výrobná doba“ a nie každý z umelcov „bol v správnom čase na správnom mieste“. A opäť tým „najšťastnejším“ zo skupiny bol Spiro. Meno maliara bolo spolu s menami a adresou bydliska ďalších dvoch umelcov zo Slovenska – sochára Štefana Ferenczyho z Rimavskej Soboty a maliara Františka Balassu z Bratislavy – zaradené do zoznamu Enrica Kellera z roku 1824 a ako jediný z trojice sa objavil aj v zozname z roku 1830. Spiro sa do Ríma vrátil v roku 1831, necelý rok po publikovaní druhého Kellerovho zoznamu a mesto opustil pravdepodobne pred vydaním aktualizovanej verzie od Brancadora v roku 1834. V podobnej situácii sa zrejme ocitol Balassa, ktorý mal byť podľa zdrojov druhýkrát v Ríme okolo roku 1830. Šťastie nemal ani Karol Marko st., ktorý sa v Ríme usadil pravdepodobne po roku 1834, a ani sochár a grafik Jozef Daniel Böhm zo Spišských Vlách počas oboch rímskych pobytov (1821-1822 a 1825-1828).

Nádejou pre výskum v predchádzajúcom období mali byť záznamy cudzineckej polície, ktoré vznikali s precíznosťou byrokratického systému po reforme v roku 1816. Podľa talianskych bádateľov je však uvedený materiál v kompaktnej podobe nezvestný a doposiaľ objavené fragmenty sa žiaľ netýkali ani jedného z našich umelcov. Objavila sa však nová nádej. Na radu talianskych vedcov sa pozornosť zameria na materiál, ktorý využil už nemecký historik Friedrich Noack, na dokumenty tzv. súpisu duší (*Status Animarum/ Stato delle Anime*) jednotlivých rímskych farností, v súčasnosti v *Archivio Storico Diocesano di Roma (Archivio Storico del Vicariato di Roma)*. Zároveň bude bádanie pokračovať v čítaní dobovej periodickej tlače a štúdiu dokumentov súvisiacich s výstavnou činnosťou umelcov pôsobiacich v Ríme.

PhDr. Bohumila Ferenčuhová, DrSc.

Malá dohoda medzi Francúzskom a Talianskom 1914 – 1940

V roku 2015 pokračovala vo výskume uvedenej témy v archívoch v Ríme (*Archivio dell'Ufficio Storico dello Stato Maggiore dell'Esercito, Archivio centrale di Stato, Archivio Storico Diplomatico del Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale*), sústrediac sa najmä na obdobie 30. rokov 20. storočia. Po nástupe Hitlera k moci sa presunuli priority Malej dohody, čo Milan Hodža v Bratislave vo februári 1934 vyjadril slovami: „*Proti veľkému, dnes zase zbrojacemu susedovi nepozostáva nič iného ako dohoda slabších, ktorých spájajú spoločné záujmy. [...] Malá dohoda je alfou i omegou československej zahraničnej politiky. My Slováci to vieme, ale nielen od prevratu.*“ Jeho slová obsahujú aj výzvu čs. zahraničnej politiky. „*Nie je vrahom pravdy len ten, kto ju priamo vraždí, ale je spoluvinníkom aj ten, kto svojím slaboštvom a dôverčivosťou pravdu vraždiť dovoľuje.*“

Jednotlivec neurčuje beh dejín. Ani Milanovi Hodžovi v kresle premiéra sa nemohlo podariť zvrátiť nepriaznivý historický vývoj, ktorý vyústil do 2. svetovej vojny. Hodža mal v pláne upevniť stredoeurópsky blok a v prvom kroku nadviazať spoluprácu Malej dohody s krajinami Rímskeho protokolu – Rakúskom a Maďarskom – politicky a hospodársky spolupracujúce s Talianskom. Výskum v talianskych archívoch umožnil pozrieť sa na túto problematiku zo zorného uhla tejto ambicióznej veľmoci.

PhDr. Eva Frimmová, CSc.

Pápežská kúria a jej legáti na prelome 15. a 16. storočia

Prelom 15. a 16. storočia je obdobím, keď pápež ako najvyššia autorita disponoval mimoriadne silným vplyvom v celom kresťanskom svete a výrazne zasahoval do politických aktivít jednotlivých európskych krajín. Zväčša išlo o obranu ich území, ak nie aj o ich rozpínanosť, ale predovšetkým mal záujem dodržať určitú mocenskú rovnováhu v Európe. Zároveň išlo o obdobie výrazného tureckého nebezpečenstva a bolo treba chrániť pred ním celý kresťanský svet. Pápežom bola veľmi nápomocná široká sieť cirkevných spolupracovníkov. V prvom rade treba spomenúť kardinálov a legátov, ktorí boli menovaní za vybraných okolností alebo s cieľom vyplniť konkrétnu úlohu. Ich postavenie i úlohy boli v jednotlivých krajinách rozdielne. Cieľom projektu je doplnenie poznatkov o niektorých týchto osobnostiach, hlavne ak mali nejaké väzby k územi Slovenska.

prof. Martin Homza, Dr.

Svätopluk I. v plánoch Stolca svätého Petra: Tematizácia historickej postavy

Dlhodobým výsledkom plánovaného projektu by malo byť sprístupnenie základných dát súvisiacich s témou Svätopluka I. a ich dobovému spracovaniu v kruhoch tvorcov pápežskej stredoeurópskej politiky; ich následné zatriedenie do jednotlivých kategórií a definovanie hlavných tendencií, podľa ktorých pristupoval Rím v tom-ktorom období k slovanským národom strednej Európy, a to so špeciálnym zreteľom na dejiny uhorských Slovanov a najmä Slovákov. Hlavným výstupom projektu by bol druhý diel publikácie *Svätopluk v európskom písomníctve*.

Mgr. Pavol Jakubčín, PhD.

Slovenský povojnový exil v Taliansku a jeho spojenie s domovinou

Cieľom projektu je štúdium osobných pozostalostí slovenských exulantov, ktorí po emigrácii zo Slovenska strávili v Taliansku časť svojho života. Exulanti zo Slovenska sa do Talianska dostávali v rôznych vlnách a z rozličných dôvodov. Silnú skupinu tvorili ľudia, ktorí sa do Talianska dostali na sklonku druhej svetovej vojny. Popri ľudoch utekajúcich zo Slovenska z obavy pred postupujúcou Červenou armádou sa v Taliansku ocitli aj niektorí vojaci Slovenskej armády bojujúci na Talianskom fronte, ktorí sa z rôznych dôvodov rozhodli v Taliansku zostať. Inou, pomerne silnou skupinou Slovákov, boli kňazi a bohoslovci, ktorí sa do Ríma dostali v rokoch 1945 až 1948. Viacerí bohoslovci boli totiž v týchto rokoch vyslaní do Ríma svojimi biskupmi alebo rehoľnými predstavenými, aby tu pokračovali v štúdiu teológie na niektorej z pápežských univerzít. Títo sa po zmene politických pomerov v roku 1948 už na Slovensko nemohli vrátiť.

Mgr. Peter Jašek, PhD.

Slovenský disent a jeho kontakty s Talianskom a Svätou stolicou (1965 – 1989)

Výskumný projekt si kladie za cieľ analyzovať vzťahy opozície a odporu proti komunistickému režimu na Slovensku a jeho vzťahy s Talianskom v rokoch 1965 – 1989. Projekt je pokračovaním minuloročného výskumného projektu s rovnakým názvom s cieľom prehĺbiť predchádzajúci výskum. Kontakty s Talianskom prebiehali v dvoch kľúčových okruhoch. Predovšetkým išlo o kontakty tajnej cirkvi, ktorú môžeme charakterizovať ako najsilnejšiu súčasť odporu proti komunizmu na Slovensku. Slovenská kňazská emigrácia sa sústreďovala v Ríme okolo Slovenského ústavu svätého Cyrila a Metoda, ktorý bol zároveň

hlavným vydavateľom náboženskej literatúry, následne tajne distribuovanej na Slovensku. Osobitný význam malo aj spravodajstvo slovenskej redakcie *Rádia Vatikán*.

Druhý okruh kontaktov predstavovali styky Alexandra Dubčeka, ktorý sa stal v období po okupácii a následnej normalizácii jedným z popredných oponentov režimu a bol prísne kontrolovaný. Predstavitelia talianskej komunistickej strany udržiaval s Dubčekom kontakty po celú dobu normalizácie, dávali mu z Ríma materiálnu podporu a posielali mu prohibitnú literatúru. Napokon práve cez Taliansko sa odohral aj návrat Dubčeka na politickú scénu v roku 1988.

Dr. phil. Beáta Katrebová Blehová

Kontakty medzi KSČ, KSS a Talianskou komunistickou stranou v rokoch 1968 – 1989 v širšom medzinárodno-politickom kontexte

Významnú kapitolu v dejinách komunistického hnutia 20. storočia tvoria styky medzi komunistickými stranami ostblocku, ktoré po roku 1945 v štátoch strednej a východnej Európy postupne nastoľovali diktatúru jednej strany, a komunistickými stranami západnej Európy, ktoré – ako súčasť pluralitného politického systému – sa viac alebo menej spolupodieľali na tvorbe politickej moci. Prvé kontakty medzi KSČ a Talianskou komunistickou stranou siahajú do obdobia utvárania a formovania Kominterny, keďže obidve strany vznikali ako jej sekcie pod úplným područím boľševickej Moskvy, pričom špecifické požiadavky slovenského komunistického hnutia boli úplne podriadené vedeniu KSČ, alias politike Kominterny. Špecifickou črtou politického systému v Taliansku po druhej svetovej vojne je fakt, že radikálna stalinistická ľavica bola silnejším politickým faktorom ako ľavica demokratická. Napriek tejto skutočnosti to boli práve talianski komunisti, ktorí približne od polovice 50. rokov začali vyvíjať voči komunistickým vedeniam v Československu, Poľsku a Maďarsku diplomatické úsilie s cieľom nadviazania priamych stykov so Svätou stolicou, resp. s cieľom úpravy vzťahov Vatikánu so socialistickými štátmi. Od začiatku šesťdesiatych rokov sa otvára nová kapitola vzťahov Svätej stolice so štátmi reálneho socializmu. V kontexte slovensko-vatikánskych vzťahov v koncilovom a pokoncilovom období je zaujímavá otázka vzájomného ovplyvňovania na poli propagandy a médií. Neprebádanou kapitolou zostáva takisto spolupráca medzi talianskymi komunistami a Štb pri potláčaní aktivít slovenskej cirkevnej ako aj politickej emigrácie v Taliansku.

Historiograficky čiastočne spracovaná je reakcia Talianskej komunistickej strany na obdobie Pražskej jari, invázie vojsk Varšavskej zmluvy do Československa a následnej likvidácie reformného procesu. Vedenie Talianskej komunistickej strany nikdy neprijalo

sovietske stanovisko k udalostiam v Československu v roku 1968 a hoci sa neodvážilo otvorene riskovať rozkol so sovietskym vedením a tým pádom odchod zo socialistického tábora, sympatizovalo naďalej s ideovým odkazom Pražskej jari v nádeji na reformovateľnosť komunistického režimu. Konflikt dal nepochybne podnet na vznik nového myšlienkového prúdenia v komunistickom hnutí, tzv. eurokomunizmu, t.j. komunizmu s ľudskou tvárou zastúpeného komunistickými stranami západnej Európy, ktorý sa vyznačoval odmietaním neostalinského kurzu Brežnevovej éry. V období sedemdesiatych rokov záujem Moskvy o západoeurópske strany vo všeobecnosti začal slabnúť, pričom rok 1975 predstavuje začiatok konca komunistického hnutia medzinárodnej a európskej veľkosti. Viera v reformovateľnosť „reálneho socializmu“, ústretovosť voči ideologickému odkazu Pražskej jari a jej významných protagonistov sa začali v ostrej forme prejavovať v období Gorbačovovej perestrojky a slúžili k vyostreniu konfliktov medzi PCI, KSČ a KSS. Za vyvrcholenie snáh o rehabilitáciu Alexandra Dubčeka možno považovať publikovanie jeho rozhovoru v tlačovom orgáne PCI *L'Unità* 10. januára 1988. V archíve Nadácie Inštitútu Gramsci (Fondazione Istituto Gramsci) v Ríme, v ktorom je umiestnený archív PCI (Archivio del Partito comunista italiano), sa nachádza bohatá zbierka dokumentov týkajúca sa stykov PCI a KSČ, KSS počas celého obdobia 20. storočia, dodnes len nedostatočne prebádaná a spracovaná.

Mgr. Robert Gregor Maretta

Svätá stolica a premonštráti na Slovensku v stredoveku

Premonštráti patrili v stredoveku medzi najvýznamnejšie rehoľné spoločenstvá na Slovensku. Ich význam v dejinách Slovenska umocňuje i fakt, že okrem čisto náboženskej funkcie pôsobili niektoré ich konventy aj v oblasti svetského práva, v ktorej plnili funkciu hodnoverných miest (*loca credibilia*), t. j. verejných notariátov zároveň spojených s fungovaním oblastných verejných archívov (*archivum publicum seu regnicolare*).

Dejinám premonštrátov na Slovensku sa v posledných desaťročiach venuje čoraz viac pozornosti, jednak v rámci záverečných prác a jednak v odborných štúdiách o jednotlivých konventoch alebo o diplomatickej činnosti hodnoverných miest pri týchto konventoch. V oblasti diplomatiky sa doteraz najväčšia pozornosť venovala tzv. zakladajúcim listinám niektorých kláštorov. Pápežským listinám sa vo vzťahu k premonštrátom na Slovensku (v Uhorskom kráľovstve) doteraz venovala menšia pozornosť. Všetky doterajšie práce sú venované len historickému vývoju a nezaoberajú sa podrobnejšou diplomatickou analýzou pápežských listín vydaných pre premonštrátov, lebo ich pravosť doteraz považovali za bezproblémovú.

Cieľom výskumného projektu budú listiny z činnosti pápežskej kancelárie vo vzťahu k premonštrátskym kláštorom na Slovensku (v Uhorskom kráľovstve), najmä konventov v Jasove a Lelese.

Mgr. Ivan Albert Petranský, PhD.

Situácia na Slovensku z pohľadu slovenského vysielania Vatikánskeho rozhlasu

Projekt je zameraný na výskum vysielania Vatikánskeho rozhlasu vo vzťahu k daniu na Slovensku v období komunistického režimu. Začiatok pravidelného vysielania Vatikánskeho rozhlasu v slovenčine (december 1947) sa časovo takmer kryje s nástupom neobmedzenej moci komunistickej strany v Československu. Medzi ciele slovenského vysielania patrilo aj otvorene informovať o prenasledovaní katolíckej cirkvi na Slovensku, o otázkach spojených s činnosťou katolíckej cirkvi a vôbec o všeobecnej situácii na Slovensku pod komunistickou vládou. Vatikánsky rozhlas tak informoval slovenskú spoločnosť v odlišnom duchu, než boli oficiálne dostupné informácie, čím vyvolával aj reakcie štátnej moci v Československu.

Projekt sa z časového hľadiska zaoberá obdobím od roku 1948 (komunistický prevrat v Československu) do roku 1989 (Nežná revolúcia). Koncentruje sa jednak na analýzu informovania slovenského vysielania Vatikánskeho rozhlasu, venuje sa však aj informovaniu iných oddelení, ak sa týkalo situácie na Slovensku, alebo vo všeobecnosti v Československu. Jedným z cieľov projektu je aj preskúmať dosah, aký malo vysielanie na verejnosť na Slovensku, vnímanie činnosti Vatikánskeho rozhlasu a jeho slovenského vysielania československou vládou, ale aj jej pokusy aktívne v tejto oblasti pôsobiť prostredníctvom oficiálneho zahraničného zastúpenia či tajných služieb.

PhDr. Alena Piatrová, PhD.

Jozef Cincík a Slovenský Ústav sv. Cyrila a Metoda v Ríme / reflexia umeleckej tvorby realizovanej pre SÚSCM

Udalosti po Druhej svetovej vojne v bývalom Česko-Slovensku mali za následok silnú vlnu emigrácie. Krajinu opúšťali nielen osobnosti politického života, najmä predstavitelia Slovenského štátu, ale aj poprední dejatelia vtedajšieho spoločensko-kultúrneho života na Slovensku. V prvej vlne utečencov v roku 1945 boli popri politikoch aj predstavitelia Matice slovenskej, tzv. matičiari. Jedným z nich bol aj Jozef Cincík (1909 – 1992), vtedajší tajomník Umeleckého odboru Matice slovenskej – historik umenia, výtvarný teoretik, archeológ, matičný dejateľ, scenárista a výtvarník. Po strastiplnom putovaní sa napokon usadil v USA,

no pred odletom na Americký kontinent krátky čas pobudol v Ríme, kde bol v úzkom kontakte s osobnosťami slovenského exilu a Slovenským Ústavom sv. Cyrila a Metoda v Ríme. Spolupráca so SÚSCM bola intenzívna aj po jeho odchode do USA najmä potom, ako sa začal naplno venovať umeleckej tvorbe – realizáciám náboženskej vitráže do chrámov. V USA a Kanade vytvoril a sám realizoval okolo 130 chrámových vitráží; prevažne išlo o kostoly, kde sa stretávala slovenská diaspora. Pútnici, ktorí zavítajú do Pápežského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, môžu vidieť jeho diela v kaplnke Ústavu a vestibule (1958, vitráže, mozaiky). Vo vestibule pozornosť upúta rozmerné dielo v kombinovanej technike s námetom príchodu sv. Metoda do Karpatskej kotliny. Cincík ilustroval viac ako 50 publikácií vydavateľstva SÚSCM v Ríme. Z jeho dielne pochádzajú aj početné obálky a titulné listy. Ilustroval aj väčšinu kníh slovenských exilových spisovateľov a básnikov, za všetkých spomeňme najmä Mikuláša Šprinca, Karola Strmeňa a svojho priateľa Jána Okáľa. Dlhé roky spolupracoval aj s časopisom Most, založeným Mikulášom Šprincom.

Predmetom bádania výskumného projektu je umelecko-historická analýza výtvarného diela Jozefa Cincíka realizovaná v spolupráci so Slovenským Ústavom sv. Cyrila a Metoda v Ríme, s dôrazom na monumentálne diela-vitráže a mozaiku v priestoroch samotného SÚSCM.

Výskum sa zameria na skúmanie dominantných motivácií, ikonografického programu, kultúrno-spoločenských a historicko-umeleckých súvislostí vzniku týchto vitráží a mozaiky.

ThDr. Peter Slepčán

Činnosť slovenského episkopátu v období pred a počas prvej Slovenskej republiky (1938 – 1942)

Projekt nadväzuje na minuloročný úspešný výskum, ktorý potvrdil tézu dôležitosti vatikánskych archívov pre spoznávanie slovenských dejín, tak ako to bolo v prípade štúdie *Silabu Pia XI. proti rasizmu z roku 1938*, ktorému sa venoval veľký priestor na teologickej fakulte v Bratislave v roku 1939.

Úloha Katolíckej cirkvi v období prvej Slovenskej republiky je celospoločensky diskutovanou otázkou. Doteraz sa pozornosť historikov koncentruje najmä na vybrané kňazské osobnosti, čo nevytvára objektívny obraz, keďže hlavnou autoritou Katolíckej cirkvi je biskupský zbor.

Slovenský biskupský zbor tvorili sídelní biskupi: Karol Kmeťko (Nitrianska diecéza), Marián Blaha, neskôr Andrej Škrábik (Banskobystrická diecéza), Ján Vojtaššák (Spišská diecéza) a Pavol Gojdič (Prešovské gréckokatolícke biskupstvo), biskupi apoštolskí administrátori: Pavol Jantusch (Trnavská apoštolská administratúra), Jozef Čársky

(Prešovská apoštolská administratúra) a pomocní biskupi v apoštolských administratúrach: Michal Buzalka (Trnavská apoštolská administratúra) a Eduard Nécsey (Nitrianska diecéza).

Biskupský zbor pravidelne zasadal a usiloval sa o riešenie dobových problémov. Jeho dôležitou úlohou bolo zachovanie náboženského života aj v ťažkých podmienkach vojny a tlaku ideológie nemeckého národného socializmu. Biskupi reagovali na aktuálne dianie a prostredníctvom diplomatického zástupcu Svätej stolice Giuseppe Burzia udržiavali kontakt so Svätou stolicou. Výnimočné postavenie pri tomto kontakte mal pomocný biskup Michal Buzalka.

Buzalka ako jediný z biskupov žil s pracoval v hlavnom meste, kde viedol tamojší centrálny kňazský seminár. Bol hlavnou osobnosťou Katolíckej akcie na Slovensku vo všetkých jej zložkách, t.j. Združenie katolíckej mládeže a Katolícka tlačová kancelária s Katolíckymi novinami. Ďalšou dôležitou funkciou bolo vedenie duchovnej služby v armáde. Toto všetko prispievalo k tomu, že bol dobre informovaným a veľmi cenným spolupracovníkom diplomatického zástupcu Svätej stolice na Slovensku Giuseppe Burzia, tak ako sa to odráža aj v jeho diplomatických hláseniach do Vatikánu. Je potrebné preveriť túto hypotézu a zároveň zhodnotiť komplexnejšie kontakty so Svätou stolicou aj u ostatných biskupov. Pritom tu mám na mysli obojsmerné kontakty episkopátu so Svätou stolicou, ktorých preskúmanie vo vatikánskych archívoch pomôže objektivizovať otázku miesta a úlohy Katolíckej cirkvi na Slovensku v rokoch 1. Slovenskej republiky. V archívnom výskume budem venovať zvláštnu pozornosť úrovni, intenzite a objektívnosti vzájomného informovania sa medzi Slovenskom a Svätou Stolicou.

Mgr. Eva Specogna Kotláríková

Vzdelávacia rola Akadémie di San Luca 17. – 19. storočia a jej vplyv na vzdelávanie v architektúre v Strednej Európe

Výskumný projekt súvisiaci s doktorandským štúdiom má za cieľ analyzovať na základe prípadových štúdií vývin metód vzdelávania architektov v období 17. – 19. storočia v Accademii di San Luca v Ríme so zreteľom na prepojenia na viedenskú Akadémiu krásnych umení, či na súkromné akadémie v stredoeurópskom priestore, predovšetkým na území dnešného Slovenska. Výskumný pobyt v Ríme umožní zmapovať pramenný materiál – zachované lekczie z prelomu 17. a 18. storočia (Mattiu de Rossi, Gregoria Tomassiniho, Domenica Martinelliho, Francesca Fontanu resp. Filippa Juvarru) a tiež z obdobia, kedy na Akadémii študoval budúci riaditeľ viedenskej Akadémie Pietro Nobile (prelom 18. a 19. storočia). Do výskumu budú tiež začlenené didaktické materiály, ktoré vznikli pre potreby

vyučovania mimo akademického prostredia (priama výučba architektov, respektíve súkromné akademie). Detailne preskúmané budú aj pobyty a priebeh štúdia študentov Viedenskej akademie v Ríme (s dôrazom na študentov z dnešného Slovenska).

Mgr. Igor Strnisko, PhD.

Pohľad na aktivity slovenských autonomistov v kontexte možnej spolupráce s Mussoliniho Talianskom (1923 – 1938)

Cieľom projektu je pokúsiť sa priblížiť aktivity, ktorými sa časť slovenských radikálov z prostredia (Hlinkovej) Slovenskej ľudovej strany a Slovenskej národnej strany snažili o nadviazanie bližšej spolupráce s Mussoliniho fašistickým Talianskom. V úvode sa zameriam na Tukove cesty do Ríma, ktoré uskutočnil v polovici 20-tych rokov 20. storočia, za účelom podpory polovojenskej fašisticky orientovanej organizácie Rodobrany. Nešlo však len podporu samotnej organizácie, ale tiež o podporu presadenia fašistickej ideológie na Slovensku v medzivojnovom období. Aktivity radikálov len posilňoval centralizmus „Hradu“ a nerovné (hoci navonok deklarované ako rovnoprávne) postavenie Slovákov v spoločnom štáte. V rámci výskumu sa pokúsím nájsť odpovede na tieto otázky: Do akej miery bola podpora slovenského autonomistického hnutia v 30-tych rokoch v záujme Benita Mussoliniho? Vnímal ju ako vítanú možnosť rozšírenia poľa zahraničnej sféry svojho vplyvu? Aké boli formy vzájomnej spolupráce? Akým spôsobom reagovalo Ministerstvo zahraničných vecí prvej ČSR na otázku možnej podpory domácich fašistov od ich talianskeho vzoru a do akej miery sa táto podpora uskutočňovala? Ako sa na aktivity slovenských autonomistov pozeral v uvedenej časovej perióde Vatikán? Projekt chce napokon porovnať svoje zistenia so závermi iných autorov, ktorí sa uvedenej problematike vo svojich prácach viac, či menej intenzívne venujú (M. Hertel, O. Houska, M. Šmíd, A. Hruboň).

Mgr. Jozef Špilka, PhD.

Slovensko-talianske vzťahy v 20. storočí

Projekt má ambíciu nadviazať na doterajší systematický výskum Slovákov v talianskych archívoch a v rámci témy ho ďalej prehĺbiť. Problematika slovensko-talianskych vzťahov je v dnešnej dobe relatívne málo prebádaná. Ak sa jej niektorí odborníci aj venujú, tak len ako súčasť inej témy a netvorí hlavné ťažisko ich výskumu. Aj preto by uvedený projekt mohol byť zaujímavým prínosom. Pri spracovaní vytýčenej problematiky má byť kladený dôraz hlavne na slovensko-talianske vzťahy a vnímanie Slovenska v oficiálnom talianskom politickom prostredí, osobitne v kresťanskej demokracii, ako aj v talianskej

komunistickej strane. Slovensko bolo počas 20. storočia zväčša súčasťou Československej republiky a tak bolo častokrát v medzinárodnej perspektíve aj reflektované. Pre úspešnú realizáciu výskumu na tému Slovensko-talianske vzťahy v 20. storočí je nevyhnutné sa zamerať na archívne pramene nachádzajúce sa predovšetkým v Historicko-diplomatickom archíve Ministerstva zahraničných vecí na Farnesine, ktorý obsahuje veľké množstvo dokumentov k medzinárodným a diplomatickým vzťahom. Archív Ústavu Luigiho Sturza v Ríme dáva príležitosť sledovať vnímanie Slovenska z perspektívy talianskej kresťanskej demokracie a Archív Ústavu Antonia Gramsciho zase ponúka možnosť zachytiť reflexiu Slovenska a slovensko-talianskych vzťahov z hľadiska komunistickej strany v Taliansku.

JUDr. Ján Štefanica, PhD.

Zahraničná politika Svätej Stolicy a Talianska v rokoch 1939 – 1945 vo vzťahu k Slovenskej republike

Realizácia zahraničnej politiky Slovenskej republiky (1939 – 1945) je úzko viazaná na problematiku medzinárodnoprávneho uznania, ktoré má podstatný význam pre praktické uplatňovanie medzinárodnoprávnej subjektivity nového štátu. O slovenskom vzťahu k nacistickému Nemecku existuje už takmer dokonalý prehľad, vrátane archívnych dokumentov. Podobne rozsiahly výskum vzájomných vzťahov Slovenskej republiky a Talianska i Apoštolskej stolicy stále abscentuje. Analýza vývoja tejto problematiky sa zameriava na teoreticko-právny výskum problematiky vykonávania moci nad štátnym územím i jeho obyvateľstvom, problematiky garantovaním plnenia záväzkov vyplývajúcich z medzinárodného práva a problematiky vzťahu Slovenskej republiky k Taliansku i Apoštolskej stolici v podmienkach druhej svetovej vojny. Hlavný výskumný rozmer tak bude doplnený o vedecké skúmanie jednotlivých medzinárodno-právnych inštitútov a historicko-právnych skutočností ovplyvňujúcich a limitujúcich vzájomnú zahraničnú politiku. Vzhľadom na charakter Slovenskej republiky je osobitný pohľad kladený na medzinárodno-právne aspekty vzťahu jej vlády k Svätej stolici. V tomto kontexte ide o nový, komplexný a v takomto ucelenom rozmere doposiaľ nezrealizovaný výskum.

Mgr. Svorad Zavorský, PhD.

Slovenskí piaristi a rímska Arkádia

L'Accademia dell'Arcadia, ktorú v Ríme roku 1690 založili Gian Vincenzo Gravina a Giovanni Mario Crescimbeni, reprezentovala nový literárny smer, v ktorom sa spájal estetický

klasicizmus s filozofickým racionalizmom a ktorý mal byť odpoveďou na úpadkové formy baroka.

Slovenskí piaristi P. Jozef Inocent Dežerický a S. Thoma Aquinate, SchP. (1702 – 1765) a P. Ján Chryzostom Hanulík a S. Joanne Nepomuceno, SchP. (1745–1816) boli obaja spätí s rímskou Arkádiou, no každý iným spôsobom. Jozef Inocent Dežerický sa v rokoch 1742 – 1745 zdržiaval v Ríme, kde pôsobil ako asistent generála rehole a zároveň uskutočňoval historický výskum v rímskych knižniciach a vo Vatikánskom archíve, ba stal sa aj priateľom Giuseppe Simone Assemaniho, hlavného knihovníka Vatikánskej knižnice. Pre svoju učenosť bol dobre známy v rímskych intelektuálnych kruhoch a často sa zúčastňoval na rétorických a poetických podujatiach na univerzite Sapienza a v Arkádskej akadémii. V oficiálnom zozname členov (pastierov) Arkádie však jeho meno nefiguruje. Dežerický vydal v Ríme apológiu uhorskej kultúry *Pro cultu litterarum in Hungaria vindicatio* (1743), v ktorej polemizoval s názormi Raimonda Cecchettiho na stav školstva v Nitrianskej diecéze.

Naopak Ján Chryzostom Hanulík, najväčší lyrický latinský básnik slovenskej literatúry, bol vedený medzi členmi Arkádskej akadémie od roku 1782 pod menom Seralbus Erimanthicus. Hanulík však v Ríme nikdy nebol. V lete roku 1794 síce podnikol cestu „za klasickou kultúrou“ do Talianska, ale spolu so svojimi druhmi sa dostal iba do Benátok.

Vzťah Dežerického a Hanulíka k rímskej Arkádii svedčí o tom, že obidvaja boli muži, ktorých život a dielo ďaleko presiahli hranice svojej vlasti. O to smutnejšia je skutočnosť, že tieto dve svetlá slovenských kultúrnych dejín (najmä Hanulík) zostávajú dosiaľ mimo záujmu modernej slovenskej literárnej historiografie. Výskum v Generálnom historickom archíve piaristov a v Archíve Arkádskej akadémie (Biblioteca Angelica) v Ríme má prispieť k lepšiemu poznaniu obidvoch osobností a ich väzieb s Arkádskou akadémiou.

4.2 Vydavateľská činnosť SHÚR

SHÚR vydáva vlastné cudzojazyčné vedecké periodikum ***Slovak Studies. Rivista dell'Istituto Storico Slovacco di Roma.***

Časopis má medzinárodnú Redakčnú radu, zložená zo siedmych domácich a troch zahraničných odborníkov:

Prof. P. Miroslav Konštanc Adam

PhDr. Eva Frimmová, CSc.

PhDr. Oľga Gavendová, PhD.

Prof. Dr. phil. Emília Hrabovec – predsedníčka

PhDr. Rastislav Kožiak, PhD.

PhDr. Martin Lacko, PhD.

doc. PhDr. Vladimír Rábik, PhD.

Prof. PhDr. Daniel Škoviera, PhD.

Prof. Dr. Rita Tolomeo

Prof. Dr. Massimiliano Valente

Výkonným redaktorom časopisu *Slovak Studies. Rivista dell'Istituto Storico Slovacco di Roma* je tajomník SHÚR Mgr. Pavol Demjanič.

Redakčná rada sa v roku 2015 zišla jeden raz, a to 11. februára 2016. Zasadnutie bolo venované príprave ďalšieho čísla *Slovak Studies*.

V priebehu prvého polroka 2016 boli pozbierané a preložené príspevky do prvého čísla, prebehlo medzinárodné recenzné konanie a bol zostavený a zredigovaný manuskript čísla 1-2/2016, ktorý bol v júli 2016 zaslaný do talianskeho vydavateľstva vedeckej literatúry Rubbettino Editori. Číslo 1-2 (2016), vyšlo v jeseni 2016 a má nasledovnú štruktúru príspevkov:

Articoli:

Miloš Marek

Missions of papal legates in the medieval Kingdom of Hungary I. Niccolò Boccassino (1301-1302)

Daniela Hrnčiarová

Die Regelung des kirchlichen Asyls in der Habsburgermonarchie im 18. Jahrhundert

Eubomíra Wilšínská

La testimonianza di tradizione bizantino-slava in Slovacchia tratto dall'opera ascetica Imago Vitae Monasticae (Cassoviae, 1802) di Joannikij Juraj Bazilovič OSBM [IT]

Erika Maliniaková

Attitude of the Holy See towards the implementation of marriage law in the Kingdom of Hungary in 1894

Oľga Gavendová

Ladislav Hanus e la dinamica dei valori

Peter Slepčán

Sillabo contro il razzismo di Pio XI e la sua discussione a Bratislava nel 1939

Beáta Katrebová-Blehová

Prag – Vatikan – Moskau: Einige Aspekte der tschechoslowakisch-vatikanischen Beziehungen in den Jahren 1962-1989 unter der Berücksichtigung des sowjetischen Faktors

Peter Jašek
Broadcasting of the Slovak Desk of the Vatican Radio in the Years 1985-1988

Materiali/Documenti

Martin Homza
Back to the Subject of the Royal Title of Svätopluk I, or Reply to Ján Steinhübel and Other Present and Past AntidicoSvätoplukians

Drahoslav Magdoško
Real Estate of the Dominican Friary of Blessed Virgin Mary in Medieval Košice

Svorad Zavorský
Plus hic invenio, quam promiserat ille: Exploring the Italian reception of Martinus Szent-Ivany's Quinquaginta rationes

Recensioni

Dominik Blanár
Martin Homza et alii: *Svätopluk v európskom písomníctve. Štúdie z dejín svätoplukovskej legendy*. Bratislava : PostScriptum, 2013.

Pavol Demjanič
Peter Podolan, Miriam Viršínská: *Slovenské dejiny III. : 1780 – 1914*. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2014.

Marián Gavenda
Emília Hrabovec a kol.: *Slovenský ústav svätých Cyrila a Metoda v Ríme (1963 – 2013)*. Bratislava : Vydavateľstvo Univerzity Komenského, 2015. ISBN 978-80-223-3922-3. 357s.

Martin Homza
Emília Hrabovec: *Slovensko a Svätá stolica v kontexte vatikánskej východnej politiky (1962 – 1989)*. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2016. 400s. ISBN 978-80-223-4070-0.

Gli autori

Na jar 2016 vydal SHÚR reprezentatívne stvárnené a bohato ilustrované tretie číslo ***Bollettino dell'Istituto Storico Slovacco di Roma***, ktorého úlohou je prezentovať ústav a jeho výskumné projekty predovšetkým rímskej, ale i ostatnej odbornej i širšej verejnosti. *Bollettino* je pravidelne zasielané všetkým národným historickým ústavom v Ríme, ďalším partnerským vedeckým inštitúciám, rozdáva sa počas vedeckých podujatí, na ktorých SHÚR participuje, a je stále vystavené aj v predsieni Veľvyslanectva SR a Slovenského inštitútu v Ríme a poskytované záujemcom pri vhodných príležitostiach.

SHÚR vydal spoločne so Slovenským veľvyslanectvom v Talianskej republike zborník ***La legione ceco-slovacca in Italia e la Grande guerra***, Bratislava 2016, ISBN 978-

80972303-0-2. ktorý je plodom rovnomennej konferencie, uskutočnenej v spolupráci oboch inštitúcií a Ministerstva obrany Talianskej republiky v júni 2015 v Ríme. Zborník bol 12. mája 2016 prezentovaný rímskej verejnosti.

V závere roka 2016 začal SHÚR v súlade s prioritami výskumu v ostatných dvoch rokoch pripravovať zborník k slovensko-talianskym vzťahom 1939-1989 Emília Hrabovec, Pavol Demjanič (ed.): *Slovensko-talianske dotyky 1939-1989*, ktorý vyjde v roku 2017 v povinne cez EKS vysúťáženom vydavateľstve Reklamný servis, s.r.o. s nasledovnou štruktúrou príspevkov:

Emília Hrabovec:

Malé zamyslenie na úvod veľkej témy plnej bielych miest

Petr Kubík:

Vzťahy medzi Slovenskou republikou a Talianskom 1939-1945

Martin Lacko:

„Dieru so sveta sme neurobili, ale hanbu tiež nie“. (Slovenskí vojaci v Taliansku v rokoch 1943 – 1945 v zrkadle spomienok)

Jozef Špilka:

Reflexia slovenskej otázky a politickej situácie na Slovensku z perspektívy talianskej diplomacie na prelome 40. a 50. rokov

Beáta Katrebová Blehová:

Vzťahy medzi Komunistickou stranou Talianska a Československom v období rokov 1968 – 1975 v medzinárodno-politickom kontexte

Jozef M. Rydlo:

Slováci v Taliansku (1945 – 1989) (Marginálie o tom čo chvalabohu bolo a mohlo byť)

Peter Jašek:

Slovensko-talianske vzťahy 1968 – 1989. Náčrt problematiky

4.3 Vedecké podujatia SHÚR

Prezentácia Slovak Studies a výročná prednáška SHÚR v Ríme, 18. januára 2016

Slovenský historický ústav v Ríme prezentoval 18. januára 2016 na pôde Pápežskej univerzity sv. Tomáša Akvinského – starobylého Angelica - prvé číslo svojho časopisu *Slovak Studies. Rivista dell'Istituto Storico Slovacco di Roma*. Na úvod riaditeľka ústavu krátko predstavila históriu časopisu. Obsah čísla predstavila profesorka Rita Tolomeo z rímskej univerzity La Sapienza a Pierantonio Piatti z Pápežského výboru pre historické vedy a Univerzity vo Florencii. Obaja ocenili, že slovenská historická veda sa časopisom tematicky, úrovňou spracovania i jazykovo dôstojne zapojila do aktuálnej vedeckej diskusie v medzinárodnej vedeckej komunite. Časopis našiel v rímskom i ostatnom zahraničnom prostredí veľmi pozitívnu odozvu, o čom svedčia objednávky a recenzie z rôznych častí Európy i dohody o výmene publikácií, ktoré Slovenský historický ústav v Ríme uzavrel s viacerými národnými historickými ústavmi v Ríme.

Súčasťou prezentácie bola prednáška doktora Petra Jaška, pracovníka Ústavu pamäti národa, ktorý v roku 2015 absolvoval prostredníctvom SHÚR výskumný pobyt v Ríme a ktorý v anglickom jazyku predniesol prednášku o vysielaní Vatikánskeho rozhlasu na Slovensko v osemdesiatych rokoch 20. storočia.

Medzinárodná vedecká konferencia *La prigionia di guerra in Italia*, 10. marca 2016

Slovenský historický ústav v Ríme v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Taliansku a Štátnym archívom v Aquile spoluorganizoval medzinárodnú vedeckú konferenciu *La prigionia di guerra in Italia. Il campo di concentramento di Fonte d'amore a Sulmona e la formazione della Legione cecoslovacca 1915-1919* [*Vojnové zajatie v Taliansku. Sústredovací tábor vo Fonte d' Amore v Sulmone a formovanie Československej légie 1915 – 1919*], ktorá sa uskutočnila 10. marca 2016 v Sulmone v priestoroch Štátneho archívu. SHÚR vyslal na podujatie PhDr. Ferdinanda Vrábla, pracovníka Ústavu politických vied SAV, ktorý vystúpil s prednáškou v talianskom jazyku na tému *Slováci v talianskej légii a ich účasť na bitkách o Sliezsko (Tešínsko) a Slovensko v roku 1919*.

Vedecká konferencia a výstava *Veduta di Bratislava nel Palazzo Vecchio a Firenze*, 4. mája 2016

Jedno z najstarších zobrazení Bratislavy s historickým názvom Possonia sa nachádza vo Florencii. Pri príležitosti 450. výročia zhotovenia fresky ju florentská radnica dala zreštaurovať ako prvú spomedzi 14 fresiek miest habsburskej monarchie na prvom nádvorí radnice Palazzo Vecchio. Veduty miest boli svadobným darom k sobášu dcéry Ferdinanda I. Habsburského Johanny Rakúskej s Františkom Medicim v roku 1565. Freska Bratislavy je

jednou z lepšie zachovaných, čo umožnilo identifikovať jej predlohu ako podklad pre reštaurovanie.

Výročie vzniku fresky Bratislavy, jej nedávne reštaurovanie, ako i rok predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie boli príležitosťou na prezentáciu slovenskej vedy na historickej florentskej pôde. Slovenský historický ústav v Ríme v spolupráci s Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy, s Mestom Florencia, Veľvyslanectvom Slovenskej republiky v Taliansku, Slovenským inštitútom v Ríme, Mestským ústavom ochrany pamiatok v Bratislave a Talianskym kultúrnym inštitútom na Slovensku usporiadali 4. mája 2016 konferenciu *Veduta di Bratislava nel Palazzo Vecchio a Firenze e la sua storia nascosta* [Veduta Bratislavy v Palazzo Vecchio vo Florencii (jej skrytý príbeh)].

SHÚR na podujatí zastupovali traja slovenskí vedci: archeologička Mgr. Ivana Kvetánová, PhD., v rokoch 2014 a 2015 stážistka Slovenského historického ústavu v Ríme, PhDr. Eva Frimmová, CSc., pracovníčka HÚ SAV a v roku 2015 stážistka Slovenského historického ústavu v Ríme, a archeologička z Mestského ústavu ochrany pamiatok v Bratislave a bývalá stážistka Slovenského historického ústavu v Ríme PhDr. Margaréta Musilová. Pri príležitosti konferencie bola otvorená rovnomenná výstava.

Prezentácia zborníka *La legione ceco-slovacca in Italia e la Grande guerra*, 12. mája 2016

Dňa 12. mája 2016 sa v Ríme uskutočnila prezentácia zborníka *La legione ceco-slovacca in Italia e la Grande guerra* [Česko-slovenská légia a Veľká vojna]. Vydalo ho Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Taliansku v spolupráci so Slovenským historickým ústavom v Ríme (Emília Hrabovec Pavol Demjanič), ktorý prevzal vedeckú redakciu a zostavenie knižky. Zborník je plodom rovnomennej konferencie, ktorá sa za spolupráce Slovenského historického ústavu v Ríme a Veľvyslanectva SR v Talianskej republike uskutočnila v júni roku 2015 v Ríme. Novú knižku rímskej verejnosti predstavila členka Redakčnej rady časopisu SHÚR *Slovak Studies* profesorka Rita Tolomeo z rímskej univerzity La Sapienza.

Vedecká konferencia *La rivoluzione russa 1917 e le Chiese cristiane*, 16.-17. mája 2016

Riaditeľka SHÚR prof. Emília Hrabovec aktívne zastupovala Slovenský historický ústav v Ríme na medzinárodnej vedeckej konferencii *La rivoluzione russa 1917 e le Chiese cristiane* (Ruská revolúcia 1917 a kresťanské Cirkvi), ktorá sa uskutočnila v Ríme v dňoch 16.-17. mája 2016. Na podujatí vystúpila s prednáškou *La rivoluzione russa e la genesi della Ceco-Slovacchia* a moderovala jedno zo štyroch zasadnutí konferencie.

Prezentácia knihy *I Santi Cirillo e Metodio e la loro eredità religiosa e culturale, ponte tra Oriente e Occidente*, 21. júna 2016

Dňa 21. júna 2016 sa v krásnom prostredí renesančného paláca Rospigliosi v Ríme uskutočnila prezentácia knihy EMILIA HRABOVEC, PIERANTONIO PIATTI, RITA TOLOMEO (EDS.): *I Santi Cirillo e Metodio e la loro eredità religiosa e culturale, ponte tra Oriente e Occidente* [Sv. Cyril a Metod a ich náboženské a kultúrne dedičstvo, most medzi Východom a Západom], na ktorej spolupracovali renomovaní historici zo šiestich štátov. Kniha, ktorá vyšla v talianskom jazyku vo vatikánskom vydavateľstve Libreria Editrice Vaticana, je plodom prestížnej medzinárodnej vedeckej konferencie, ktorá sa v máji 2013 uskutočnila na pôde Univerzity Komenského v Bratislave pod záštitou prezidenta SR Ivana Gašparoviča. Význam konferencie a publikácie ocenil aj pápež František svojim osobitným posolstvom.

Prezentácia, ktorá sa konala pod záštitou kardinála Jozefa Tomku, bola spoločným podujatím Slovenského historického ústavu v Ríme, Pápežského výboru pre historické vedy a Slovenského veľvyslanectva pri Svätej stolici. Podujatie bolo súčasťou diplomaticko-kultúrneho programu pri príležitosti štátneho sviatku sv. Cyrila a Metoda a začiatku slovenského predsedníctva v Rade EÚ.

Okrúhly stôl *Svatopluko I e la monarchia feudale*, 11. októbra 2017

Slovenský historický ústav v Ríme v spolupráci s Poľskou akadémiou v Ríme zorganizoval 11. októbra 2016 Okrúhly stôl s prednáškami o svätoplukovskej tradícii pod názvom *Svatopluko I e la monarchia feudale (Svätopluk I. a feudálna monarchia)*. Podujatie sa konalo v priestoroch Poľskej akadémie v Ríme v historickom centre Večného mesta.

Po úvodnom pozdrave riaditeľa Poľskej akadémie v Ríme profesora Piotra Salwu uviedla riaditeľka Slovenského historického ústavu v Ríme prof. Emília Hrabovec do problematiky Okrúhleho stola a poukázala na niektoré geopolitické súvislosti v súčasnej recepcii európskych ranostredovekých dejín. Nasledovala prednáška profesora Univerzity kardinála Wyszyńskiego vo Varšave Przemyslaw Urbańczyka o svätoplukovskej tradícii v stredovekom Poľsku *Remembrance of Svatopluk the Great in Medieval Poland* a prednáška profesora Univerzity Komenského v Bratislave a výskumníka Slovenského historického ústavu v Ríme Martina Homzu, ktorý predstavil svoj výskum o tematizácii svätoplukovskej legendy v európskych naratívach *Some notes on the purposeful actualisation of the character of Svätopluk I (King of the Slavs) in European narratives*. Záverečná diskusia v pléne pokračovala neformálnym spôsobom pri čaši vína.

Vedecká konferencia *Chiesa del silenzio e diplomazia pontificia 1945 – 1965*, 27. októbra 2016

Slovenský historický ústav v Ríme bol spoluorganizátorom medzinárodnej vedeckej konferencie *Chiesa del silenzio e diplomazia pontificia 1945 – 1965* (Mlčiaca Cirkev a pápežská diplomacia 1945 – 1965), ktorá sa uskutočnila dňa 27. októbra v aule Fakulty kánonického práva v historickom centre Benátok. Hlavnými organizátormi podujatia boli Fakulta kánonického práva Marcianum v Benátkach, Univerzita v Padove, Spišská diecéza a Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta UK v Bratislave, podujatie sa konalo pod záštitou Pápežského výboru pre historické vedy. S dvoma príspevkami na ňom vystúpila aj riaditeľka SHÚR prof. Dr. phil. Emília Hrabovec.

Medzinárodná vedecká konferencia *Veduta Bratislavy v Palazzo Vecchio vo Florencii a jej skrytý príbeh*, 23. novembra 2016

Slovenský historický ústav v Ríme bol spoluorganizátorom medzinárodnej vedeckej konferencie *Veduta Bratislavy v Palazzo Vecchio vo Florencii a jej skrytý príbeh*, ktorá sa uskutočnila dňa 23. novembra 2016 v Primaciálnom paláci v Bratislave. Na konferencii sa s príspevkami zúčastnili aj traja výskumní spolupracovníci Slovenského historického ústavu v Ríme: Mgr. Ivana Kvetánová, PhD., PhDr. Margaréta Musilová a PhDr. Eva Frimmová, PhD.

4.4. Vedecká spolupráca v Ríme

Ambíciou každého národného historického ústavu v Ríme je členstvo v prestížnej Únii archeologických, historických a kunsthistorických ústavov v Ríme (*Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte in Roma*), ktorá združuje najvýznamnejšie inštitúcie z odborov archeológie, histórie a dejín umenia v Ríme. Členstvo je výberové, nového člena musí navrhnúť jeden z členov Únie a generálne zhromaždenie hlasovaním schváliť. Bolo veľkým úspechom SHÚR, že ho už v prvom roku existencie, na návrh britského inštitucionálneho člena, jesenné generálne zhromaždenie Únie v roku 2014 prijalo za svojho 36. člena. Po prvýkrát v dejinách Únie tak slovenská inštitúcia dostala príležitosť oficiálne spoluúčinkovať na pôde tohto významného vedeckého združenia, podieľať sa na jeho rozhodovaní a jeho bohatých vedeckých aktivitách a sprostredkovať výsledky slovenskej vedy medzinárodnej vedeckej komunite.

SHÚR nadviazal s Úniou aktívnu spoluprácu a pravidelne informuje Úniu a prostredníctvom jej informačnej siete ostatné vedecké inštitúcie v Ríme, Magistrát mesta Rím a širšiu rímsku verejnosť o svojich výskumných projektoch a vedeckých a publikačných aktivitách. Tieto informácie o SHÚR boli po prvýkrát publikované aj v aktuálnej ročenke Únie *Annuario*, ktorá vyšla tlačou aj online. Riaditeľka SHÚR sa tiež zúčastňovala zasadnutí Generálneho zhromaždenia Únie v Ríme.

SHÚR udržuje konkrétnu spoluprácu aj s viacerými národnými historickými inštitúciami v Ríme, najmä s Rakúskym historickým ústavom v Ríme (*Österreichisches Historisches Institut Rom*), s ktorým riaditeľka SHÚR aktívne spolupracuje na spoločných projektoch, ale aj ako členka jeho Vedeckej rady, s veľmi aktívnou Maďarskou akadémiou (*Accademia d'Ungheria*), s ktorou riaditeľka spolupracuje na medzinárodnom vedeckom projekte venovanom vatikánskej východnej politike a dohodla výmenu publikácií, s Českým historickým ústavom v Ríme, s ktorým bola takisto dohodnutá vzájomná výmena publikácií, s Poľskou akadémiou v Ríme, s nemeckým historickým ústavom (*Deutsches Historisches Institut*), s prestížnym rímskym ústavom nemeckej Görresovej spoločnosti (*Römisches Institut der Görres Gesellschaft*), ktorý ústavu daroval desať ročníkov svojho prestížneho časopisu *Römische Quartalschrift* a s ktorým je dohodnutá ďalšia výmena periodík, s francúzskou *École française de Rome*, ktorá riaditeľku SHÚR pravidelne pozýva k aktívnej účasti na svojich vedeckých a spoločensko-reprezentačných podujatiach, s historikmi na rímskych univerzitách *La Sapienza*, *Roma Tre* a *Università Europea di Roma*, s Pápežským výborom pre historické vedy, ktorého je riaditeľka SHÚR členkou, s vatikánskymi archívami, s archívom dominikánov v Ríme, s archívom Kongregácie pre východné cirkvi, s Pápežským orientálnym ústavom a ďalšími vedeckými a akademickými inštitúciami.

Osobitná forma spolupráce sa plánuje v tripartitnej kooperácii s Rakúskym historickým ústavom v Ríme a s Maďarskou akadémiou v Ríme v podobe spoločného výskumného projektu *Plantatio Ecclesiae*, financovaného výskumným centrom Centrum Faesulanum vo Fiesole (zastúpené riaditeľom Ernestom Weidingerom). Riaditelia všetkých zainteresovaných inštitúcií sa viackrát stretli na pracovných zasadnutiach v Ríme a raz v Bratislave, začiatok projektu sa pripravuje na rok 2017.

Plodom konkrétnej spolupráce s Poľskou akadémiou v Ríme bolo prednáškovo-diskusné podujatie Okružly stôl na tému Svatoplucio I e la monarchia feudale, ktoré sa konalo 11. októbra 2016 na pôde Poľskej akadémie v historickom centre Ríma.

V pravidelnom kontakte je SHÚR aj so slovenskými inštitúciami v Ríme. V prvom rade s Veľvyslanectvom SR v Taliansku, v ktorého ubytovacích priestoroch sú ubytovaní výskumníci počas pobytov v Ríme a s ktorým SHÚR pripravuje viaceré spoločné vedecko-kultúrne podujatia (v tomto polroku vydanie zborníka a jeho prezentáciu a spoločnú konferenciu v Sulmone). Na pracovnom stretnutí riaditeľky SHÚR s veľvyslancom SR v Talianskej republike Jánom Šothom 19. mája 2016 bol tiež predbežne dohodnutý projekt spoločnej publikácie k dejinám slovensko-talianskych vzťahov.

V stálom kontakte je SHÚR aj s Veľvyslanectvom SR vo Vatikáne (spoločná organizácia vedecko-diplomatického podujatia 21. júna 2016 v Ríme) a s vedením Pápežského slovenského ústavu sv. Cyrila a Metoda v Ríme, v ktorého priestoroch na via M. D. Brun Barbantini 31, Roma-La Storta, má svoje rímske sídlo.

4.5 Knižnica a archív SHÚR

Zákon č. 116/2013 Z. z. ukladá SHÚR aj úlohu budovať knižnicu. Keďže rozpočtové prostriedky SHÚR sú veľmi skromné, nemôže ústav zriadiť knižnicu, porovnateľnú s knižnicami väčšiny ostatných národných historických ústavov v Ríme, ktoré disponujú státisícovým rozpočtom na knihy a knižnice. Napriek tomu začal systematicky zbierať knižné a časopisecké tituly do svojej mladej ústavnej knižnice, a to: nákupom, výmenou a z darov a pozostalostí. Knižnica SHÚR je k dispozícii záujemcom v priestoroch ústavu v Ríme po elektronickom alebo telefonickom dohovore s rímskym spolupracovníkom SHÚR, a tiež záujemcom zo Slovenska, pokiaľ si elektronickým formulárom vyžiadajú zaslanie knižky, ktorá sa nenachádza na Slovensku, do bratislavského sídla SHÚR.

Elektronický katalóg knižnice je na webovej stránke SHÚR v dvoch jazykových mutáciách: v slovenskom jazyku a v anglickom jazyku, prístupnom rímskej užívateľskej verejnosti. Jeho spracovanie je od počiatku nastavené tak, aby v budúcnosti umožnilo pripojenie sa k spoločnej knižničnej databáze národných historických ústavov v Ríme URBS.

Odborné pracovníčky knižnice CVTI podľa potreby ďalej spracúvajú katalogizáciu kníh, ktoré SHÚR získava do svojho fondu.

SHÚR zbiera aj vlastný archív, a to tak živý, ktorý vzniká z bežnej písomnej agendy ústavu, ako historický. Jeho základom je fond inštitucionálnych predchodcov SHÚR z 90-tych rokov 20. storočia a pozostalosť po slovenskom opernom spevákovi a kultúrnom činiteľovi v Ríme majstrovi Ladislavovi Pudišovi, ktorý SHÚR získal do daru od jeho syna Riccarda Pudiša. Oba fondy boli inventarizované externým archívnym odborníkom.

4.6 Spolupráca s Ministerstvom školstva

SHÚR je samostatná rozpočtová organizácia, finančnými vzťahmi je však napojená na rozpočet Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Z tohto prepojenia vyplýva aj konkrétna spolupráca s rezortom, predovšetkým so Sekciou pre vysoké školy, vedu a techniku. Riaditeľka SHÚR podľa potrieb operatívne spolupracuje s jednotlivými sekciami a odbormi ministerstva.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

5.1 Rozpočtové opatrenia

Rozpočtovým opatrením č. 2016-8460/1166:1-40AA zo dňa 15. 1. 2016 boli schválené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2016 v programovej štruktúre program 06K – Národný program rozvoja vedy a techniky, podprogram 06K12 – *Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky*, funkčná klasifikácia 01.3.3 Iné všeobecné služby nasledovne:

Bežné výdavky (600)	85 181,00 €
v tom:	
mzdy, platy služobné príjmy a OVV (610)	30 748,00 €
poistné a príspevkov do poisťovní (620)	10 747,00 €
tovary a služby (630)	43 186,00 €
bežné transfery (640)	500,00 €

Rozpočtovým opatrením č.RO/00000/74/2016 zo dňa 24. 5. 2016 sa zvyšujú bežné výdavky v programovej štruktúre program 06K – Národný program rozvoja vedy a techniky, podprogram 06K12 – *Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky*, funkčná klasifikácia 01.3.3 Iné všeobecné služby o 1 113,00 € nasledovne:

mzdy, platy služobné príjmy a OVV (610)	825,00 €
poistné a príspevok do poisťovní (620)	288,00 €

na zvýšenie plátov zamestnancov v zmysle § 5 zákona č. 411/2015 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2016 a nariadenia vlády SR, ktorým sa upravujú stupnice platových taríf.

Na základe žiadosti zo dňa 16. 9. 2016 bol schválený presun finančných prostriedkov z kategórie ekonomickej klasifikácie 610 (mzdy) do kategórie 630 (tovary a služby) vo výške 3 796,22 €.

Po rozpočtových opatreniach predstavuje rozpočet na bežných výdavkoch 86 294,00 € v tom:

mzdy, platy služobné príjmy a OVV (610)	27 776,78 €
poistné a príspevok do poisťovní (620)	13 345,05 €
tovary a služby (630)	44 672,17 €
bežné transfery (640)	500,00 €.

5.2 Plnenie príjmov

Slovenský historický ústav v Ríme k 31. 12. 2016 nemal žiadne príjmy.

5.3 Čerpanie výdavkov

Upravený rozpočet pre organizáciu na bežné výdavky v programovej štruktúre 06K12 – *Koordinácia prierezových aktivít štátnej vednej a technickej politiky* (zdroj 111) predstavuje sumu 86 294,00 €. Čerpanie prostriedkov z rozpočtových zdrojov (zdroj 111) na bežné výdavky k 31. 12. 2016 predstavuje sumu 86 294,00 €, čo je 100,00 % čerpanie k upravenému rozpočtu.

Čerpanie výdavkov kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV

Program	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	%
06K12	111	30 748	27 777	27 777	100,00

Vyhodnotenie zamestnanosti

V SHÚR je uplatňovaný systém odmeňovania podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Štruktúra rozboru zamestnanosti :

❖ Zamestnanci

- Počet zamestnancov fyzicky stav v roku 2016 bol stanovený na 2, skutočnosť k 31.12.2016 predstavuje 2, prepočítaný stav je 1,3.

Objem mzdových prostriedkov (bez OOV) k 30.6.2015 podľa štatistického výkazu Škol (MŠ SR) 2-04 – tabuľka č. 3a,b,c.

K 31.12.2016 náklady na mzdové prostriedky bez OOV predstavujú čiastku 27 777 €, čo je 100,00 % plnenie k upravenému rozpočtu .

- Priemerný plat k 31. 12. 2016 v SHÚR predstavuje 1 781 €.

Ostatné platby za vykonanú prácu, ktoré nie sú financované z kategórie 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV

Tabuľka č. 1 Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru za sledované obdobie (k 31.12.2016)	Počet osôb pracujúcich na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	Počet hodín odpracovaných osobami pracujúcimi na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru	Odmeny v eurách za práce podľa dohôd uzatvorených mimo pracovného pomeru
Organizácia:	13	1 031	10 769
z toho vlastní zamestnanci organizácie	0	0	0

Čerpanie výdavkov kategórie 620 – Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni

Program	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	%
06K12	111	10 747	13 345	13 345	100,00

Finančné prostriedky boli použité na poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovni z toho zdravotné poistenie 3 408 € a sociálne poistenie 9 937 €.

Čerpanie výdavkov kategórie 630 – Tovary a služby

Program	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	%
06K12	111	43 186	44 672	44 672	100,00

Finančné prostriedky boli použité na výskumne pobyty v Ríme, poistenie na zahraničné pracovné cesty, poštovné a telekomunikačné poplatky, prenájom ekonomického softvéru, refundáciu výdavkov súvisiacich s výpožičkou nehnuteľného majetku, poplatky za doménu www.shur.sk, tlačiarenské služby – vedecký časopis *Slovak Studies. Rivista dell'Istituto Storico Slovacco di Roma*, ilustrovaný spravodaj *Bollettino dell'Istituto Storico Slovacco di Roma* a odmeny zamestnancom mimopracovného pomeru.

Čerpanie výdavkov kategórie 640 – Bežné transfery

Program	Zdroj	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie	%
06K12	111	500	500	500	100,00

Tieto finančné prostriedky boli použité na zaplatenie členského poplatku za členstvo v prestížnej Únii archeologických, historických a kunsthistorických ústavov v Ríme (*Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte in Roma*)

6. POHĽADÁVKY A ZÁVÄZKY ORGANIZÁCIE

V sledovanom období k 31.12.2016 organizácia nevykazuje žiadne pohľadávky.

V sledovanom období k 31. 12. 2016 organizácia vykazuje záväzky vo výške 5 590 €, v tom záväzky voči zamestnancom (331) vo výške 3 628 €, záväzky voči inštitúciám sociálneho a zdravotného poistenia (336) vo výške 1 346 € záväzky voči daňovému úradu (342) vo výške 589 € a záväzky voči dodávateľom (321) vo výške 27 €.

Stav a vývoj záväzkov podľa doby splatnosti a podľa zostatkovej doby

Záväzky (v €)	Hodnota k 31.12.2016	Hodnota k 31.12.2015
Záväzky podľa doby splatnosti		
Záväzky v lehote splatnosti	5 590	549
Záväzky po lehote splatnosti		
Spolu	5 590	549
Záväzky podľa zostatkovej doby splatnosti		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	5 590	549
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov		
Záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov		
Spolu	5 590	549

7. FONDY – sociálny fond

Sociálny fond (účet 472) bol v sledovanom období tvorený zákonným príspevkom z hrubých miezd zamestnancov organizácie v zmysle Vyššej kolektívnej zmluvy na rok 2016 v čiastke 261 €.

Tvorba a použitie sociálneho fondu (472)

Sociálny fond	Rok 2016
Stav k 1. januáru 2016 v €	416
Tvorba sociálneho fondu	261
Použitie sociálneho fondu	355
Stav k 31.decembru 2016 v €	322

➤ *Príloha č. 3 a, b, c Prehľad o dosiahnutej skutočnosti vybraných ukazovateľov za oblasť zamestnanosti v priamo riadených organizáciách zo štatistického výkazu Škol (MŠ SR) 2-04*

➤ *Príloha č. 4 Čerpanie výdavkov z hľadiska ekonomickej klasifikácie k 31.12. 2016*